

**Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

**Анатацыя да дыпломнай работы
Валковіч Таццяны Уладзіміраўны**

**“Запазычанні з нямецкай мовы ў беларускай тэрміналогіі
канца XX-пачатку XXI стст.”**

Навуковы кіраўнік Любецкая Кацярына Пятроўна

2015

РЭФЕРАТ

Ключавыя словы: тэрміналогія, тэрмін, тэрмінаэлемент, запазычванне, запазычанае слова, германізм, фанетычнае засваенне, семантычнае засваенне, графічнае засваенне.

Аб’ект даследавання: беларуская тэхнічная тэрміналогія, што адлюстравана ў тэрміналагічных слоўніках тэхнічных навук, выдадзеных у перыяд з 1990 па 2000 год.

Прадмет даследавання: запазычанні з нямецкай мовы, што з’явіліся ў лексічным складзе сучаснай беларускай тэрміналогіі ў працэсе непасрэдных і апасродкаваных міжмоўных кантактаў беларускай і нямецкай моў.

Мэта работы: даследаванне запазычанняў з нямецкай мовы ў беларускай тэрміналогіі канца XX – пачатку XXI стст.

Метады даследавання: метады лінгвістычнага апісання (выяўленне, сістэматызацыя і апісанне германізмаў).

Навуковая навізна і значнасць атрыманых вынікаў заключаецца ў тым, што дыпломная праца з’яўляецца першым даследаваннем, у якім комплексна прааналізаваны германізмы ў складзе беларускай навуковай тэрміналогіі ў галіне тэхнічных навук.

Практычная значнасць атрыманых вынікаў: матэрыял можа быць выкарыстаны пры вывучэнні беларускай мовы ў школе і ВНУ, пры распрацоўцы лекцый, спецкурсаў, спецсемінараў па спецыяльнай лексіцы, для складання новых слоўнікаў.

Сферы прымянення: мовазнаўства, лексікалогія, лексікаграфія, тэрміналогія, тэрміназнаўства.

РЕФЕРАТ

Ключевые слова: терминология, термин, терминологические элементы, заимствование, заимствованное слово, германизм, фонетическое освоение, семантическое освоение, графическое освоение.

Объект исследования: белорусская техническая терминология, что отражена в терминологических словарях технических наук, изданных в период с 1990 по 2000 год.

Предмет исследования: заимствования из немецкого языка, что появились в лексическом составе современной белорусской терминологии в процессе непосредственных и опосредованных межязыковых контактов белорусского и немецкого языков.

Цель работы: исследование заимствований из немецкого языка в белорусской терминологии конца XX – начала XXI в.

Методы исследования: метод лингвистического описания (выявление, систематизация и описание германизмов).

Научная новизна и значимость полученных результатов заключается в том, что дипломная работа является первым исследованием, в котором комплексно проанализированы германизмы в составе белорусской научной терминологии в отрасли технических наук.

Практическая значимость полученных результатов: материал может быть использован при изучении белорусского языка в школе и ВУЗе, при разработке лекций, спецкурсов, спецсеминаров по специальной лексике, для составления новых словарей.

Отрасли применения: языкознание, лексикология, лексикография, терминология, терминоведение.

SUMMARY

The thesis consists of 51 pages, 52 sources are used.

Key words: terminology, a term, an element of the term, adoption, an adopted word, Germanism, phonetic adoption, semantic adoption, graphic adoption.

The object of study is Belarusian technical terminology that is reflected in terminological dictionaries, edited within the period since 1990 till 2000.

The subject of study are loan words from the German language, that appeared in the lexical structure of the Belarusian terminology during the process of direct and indirect interlingual contacts of the Belarusian and German languages.

The aim of the diploma thesis is research of the German adoptions in the Belarusian terminology of the end of the XXth – the beginning of the XXIst century.

The method of the research is the method of linguistic description (disclosure, systematization and description of germanisms).

The scientific novelty and relevance of the study lies in the fact that this diploma thesis is the first research which gives the complex analysis of germanisms in the structure of the Belarusian technical terminology in the sphere of technical sciences.

The practical value of received results lies in the fact that the material can be used while studying the Belarusian language at school and high-school, while preparing the lectures, special courses, special seminars on special lexis, while composing new dictionaries in lexicography.

The spheres of application are the Belarusian language, Historical Linguistics, Lexicography.